

**Тема 1.**  
**Теоретико-**  
**організаційні основи**  
**митної статистики**

# ***Рекомендована література***

## ***Базова***

Митна статистика України : навчальний посібник / М66 П. В. Пашко, О. Ю. Ушаков, В. М. Краєвський, та ін. ; Університет державної фіскальної служби України. – Ірпінь : УДФСУ, 2020. – 380 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 135).

## *Інформаційні ресурси в Інтернеті*

1. Державна митна служба України  
(<https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>)
2. Державна служба статистики України (<http://ukrstat.gov.ua>)
3. Головне управління статистики в Житомирській області  
(<http://www.zt.ukrstat.gov.ua/>)

# План

1. Становлення митної статистики в Україні.
2. Об'єкт, предмет і методи митної статистики.
3. Статистична звітність про облік зовнішньоекономічних операцій.
4. Організація митної статистики в Україні

# **1. Становлення митної статистики в Україні**

Важлива функція в діяльності митних органів ХІХ – початку ХХ ст. – ведення митної статистики.

**Митна статистика виникла на базі митного обліку** – однієї з найбільш ранніх форм фіскального обліку. **На першому етапі існування головним завданням такого обліку був контроль за митними прибутками.**

Однак на початок ХІХ ст. урядовці усвідомили, що зовнішня торгівля є не тільки джерелом митних прибутків, але й важливою галуззю народного господарства. **Почалося складання і публікації щорічних статистичних збірників про зовнішню торгівлю.**

**У другій половині 90-х рр. ХІХ ст. роботу статистичного відділення докорінно перебудували.** Головним елементом перебудови стало введення **карткової системи звітності митниць.** Статистика зовнішньої торгівлі набула ще більш централізованого характеру і безпосередньо до відділення перейшли всі види опрацювання первинного матеріалу.



Перевірка мала багатоступеневий характер.

У зв'язку з цим існувало декілька видів звітних відомостей: за місяць, за рік. Керівництво Департаменту митних зборів дуже суворо контролювало відповідальне ставлення митниць до ведення статистики.

**Зі зростанням масштабів зовнішньоекономічної діяльності у закордонну торгівлю включались нові види товарів, і центральний статистичний орган мав проблеми, пов'язані з обробленням величезного масиву інформації.** Оптимальним рішенням стала заміна табличної форми звітності на карткову. Замість десятка видів таблиць митниці надсилали лише декадні звіти, які склалися з декількох карток. У відділенні картки оброблялися методом послідовної систематизації (“життєві припаси”, “сировина та напівфабрикати”, “худоба”, “вироби”). **У процесі оброблення карток визначалися “головні” митниці й головні напрямки експортно-імпортних вантажних потоків.**

**На якість митної статистики впливав і такий фактор, як розбіжність у термінах фактичного привезення і статистичної реєстрації товарів.** Власники товарів мали право тримати їх на митних складах без сплати мита 8 місяців, у 1850 р. цей термін було збільшено до 1 року, а для митниць I-го рангу – до 3 років. **Більшість увезених товарів, за які не сплатили мито у звітному році, реєструвалися вже як імпорт наступного року.** Водночас у звітному році реєструвалася частка товарів, увезених у минулому році. Наприклад, у 1866 р. машин було оглянуто на 12 % більше, ніж випущено на внутрішній ринок, чавуну – на 10 %. **У звітності з'явилася нова тенденція – перевищення кількості оглянутих товарів над випущеними з митниць.**

**У 1890-х рр. ст. перед митною статистикою виникла ще одна проблема – підвищення достовірності цінових показників імпорту-експорту як важливої складової загальної митної статистики. Так з 1890 по 1896 рр. митна оцінка імпорту систематично збільшувалась до 10 %, а експорту – знижувалась до 5 %. На це явище також впливала податкова реформа 1898 р., коли було запроваджено прибутковий податок, що змушувало промисловців приховувати достовірні дані про свій торговельний обіг для зменшення сплати податків. Усі ці обставини потребували від митних статистиків ужиття термінових заходів щодо підвищення якості вартісних показників. У статистичному відділенні у 1898 р. створено спеціальний Оцінний відділ, до функцій якого входила розробка довідкових цін для виявлення вартості експорту та імпорту. Довідкові ціни розроблялись на підставі інформації з біржових преїскурантів, газет, журналів, статистичних видань. Щорічно в статистичне відділення надходило понад 3000 різних видань.**

**Особливе місце займала процедура проведення митних аукціонів, на яких відбувалась реалізація затриманих контрабандних товарів і за рахунок цих коштів формувався преміальний фонд митниць.**

При Департаменті зовнішньої торгівлі працювали митні ревізори, які вели слідство з контрабандних справ. Щоб запобігти можливим зловживанням з боку митних службовців, Департамент заборонив митним установам чинити стосовно контрабандних товарів будь-які дії, крім затримання. У будь-якому разі митні службовці мусили дотримуватися чітко визначених правил щодо виявлення контрабанди, конфіскації товарів та проведення аукціону. Для того щоб провести аукціон, необхідно було, по-перше, отримати дозвіл Департаменту зовнішньої торгівлі, по-друге, визначити вартість контрабанди, по-третє, опублікувати в пресі оголошення про проведення аукціону. Оцінювали товари спеціальні міські чиновники (присяжні оцінювачі), представники міської влади або й самої митної установи в присутності земського справника або засідателя. Визначену ними ціну товарів затверджував Департамент або наказував їх перецінити.

**Особливі правила стосувалися товарів, пошкоджених або непридатних для зберігання: справи щодо таких товарів розглядалися позачергово й найближчим часом (допускався продаж без попередньої оцінки, без перевезення до місця проведення аукціонів, але після рапорту до Департаменту). Усі витрати на аукціон та перевезення конфіскату відшкодовувалися за рахунок уторгованої на аукціоні суми. На випадок подання апеляції власником конфіскованого товару або перегляду справи митні установи зберігали у своїх архівах документи про конфісковані товари та про хід слідства не менше 5 років.**

**У ході заходів запобігання контрабанді ставка була зроблена на фінансову винагороду митних службовців за викриття протизаконних дій.** Закон про митне управління 1811 р. передбачав, що частина винагороди (20 %) перераховується в пенсійний фонд митних службовців, а решта розподіляється на 2 частини: більшу (2/3) віддають безпосереднім учасникам затримання, а меншу (1/3) – вищим чиновникам митного округу. Службовець, який керував затриманням контрабанди, отримував премію вдвічі більшу за інших (решта отримувала рівні частки).

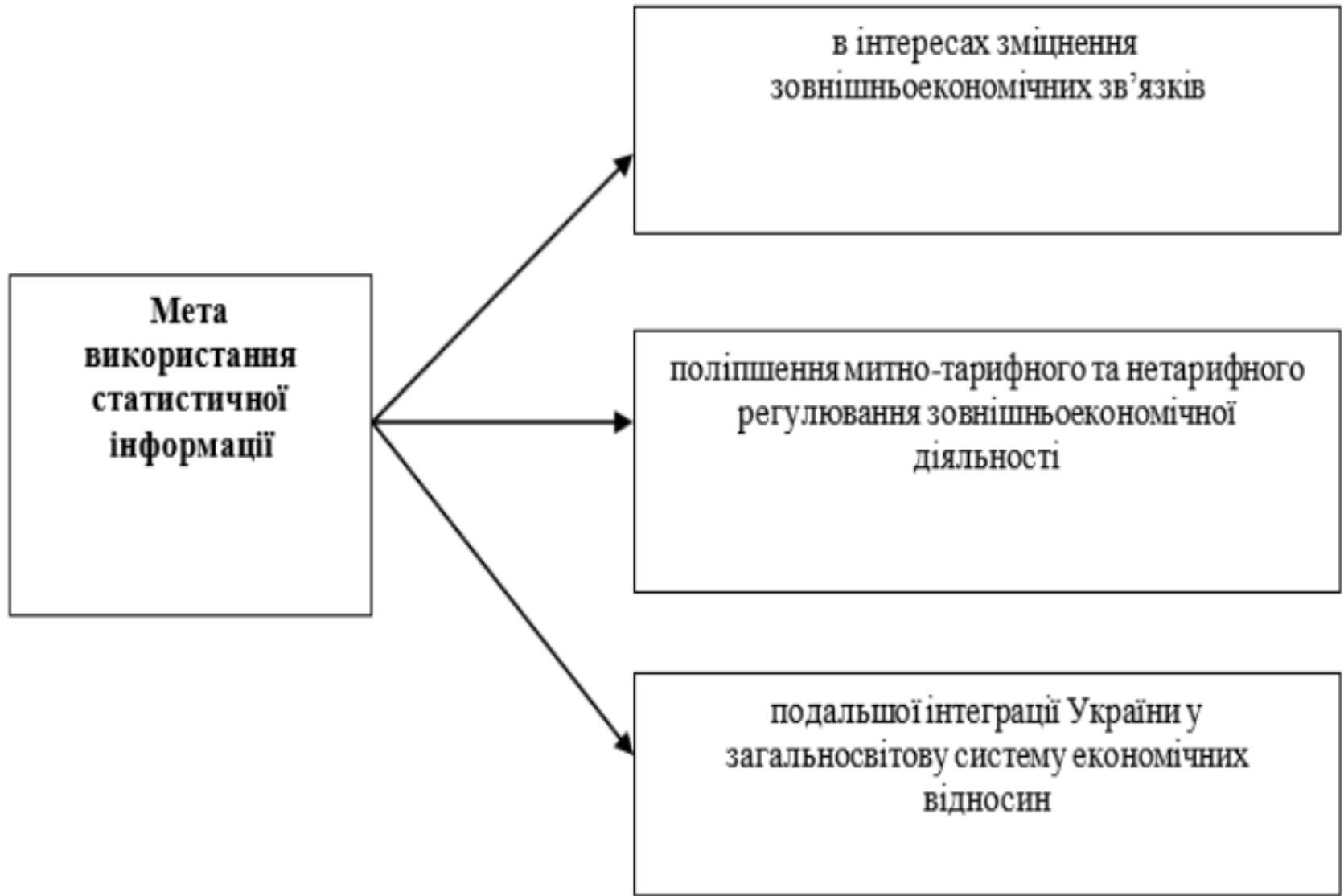


Рис. 1. Мета використання статистичної інформації





**Рис. 2. Напрями використання статистичної інформації з питань зовнішньої торгівлі**

## 1.2. Об'єкт, предмет і методи митної статистики

Складовою загальнодержавної системи статистичного обліку і звітності, згідно із статтею 448 Митного кодексу України від 13 березня 2012 року, є **митна статистика**. Митна статистика передбачає збирання, обробку, узагальнення, збереження та захист статистичної інформації про зовнішню торгівлю товарами та специфіку діяльності митних органів. Відповідно до завдань митна статистика виконує **обліково-аналітичну, контрольно-управлінську, інформаційну та наукову функції**.

Статистична інформація, яка формується, узагальнюється і аналізується митними органами, використовується в інтересах зміцнення зовнішньоекономічних зв'язків, поліпшення митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, подальшої інтеграції України у загальносвітову систему економічних відносин.

Ведення митної статистики  
покладено на Державну  
фіскальну службу України –  
центральний орган виконавчої  
влади, що забезпечує  
формування та реалізує  
державну податкову і митну  
політику

**Статистика  
зовнішньоекономічної  
діяльності**



**Статистика  
послуг**



**Митна  
статистика**

**Митна  
статистика**

```
graph TD; A[Митна статистика] --> B[митна статистика зовнішньої торгівлі]; A --> C[спеціальна митна статистика];
```

**митна  
статистика  
зовнішньої  
торгівлі**

**спеціальна  
митна  
статистика**

# **Митна статистика зовнішньої торгівлі**



узагальнена та відповідним  
чином систематизована  
інформація про переміщення  
товарів через митний кордон  
України

# **Спеціальна митна статистика**



статистика переміщення транспортних засобів та осіб, статистика митних правопорушень, статистика митних платежів та інших показників діяльності митних органів, які відсутні на рівні центральної бази даних митної інформації, але необхідні для оцінки стану роботи митниць та їх підрозділів, прийняття управлінських рішень



**Предметом митної статистики** є кількісна та якісна сторона зовнішньої торгівлі та переміщення транспортних засобів та осіб

**Об'єктом митної статистики є товари, транспортні засоби та особи, які перетнули митний кордон України**

# Завдання митної статистики

1

об'єктивний та достовірний облік даних про переміщення товарів через митний кордон України; збирання, формування, опрацювання, узагальнення, всебічний аналіз та зберігання статистичної інформації з питань державної митної справи та зовнішньої торгівлі товарами

2

подання статистичної, довідкової, аналітичної інформації з питань державної митної справи та зовнішньої торгівлі товарами органам державної влади в порядку, встановленому законом;

3

надання відповідної інформації міжнародним організаціям та митним органам інших країн згідно з укладеними відповідно до закону міжнародними договорами України та законами України

4

захист статистичної інформації, яка відповідно до закону не підлягає розголошенню

# Основні завдання та функції Сектору митної статистики:

- ★ надання пропозицій до структурного підрозділу Державної фіскальної служби (ДФС), який забезпечує ведення митної статистики, щодо розробки нових та вдосконалення чинних нормативно-правових актів, інших відомчих документів центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) стосовно організації та розвитку загальнодержавної системи статистичного обліку і звітності, надання даних митної статистики;
- ★ представлення на територіальному рівні інтересів ДФС під час розгляду проектів нормативних документів та інших документів з питань митної статистики;
- ★ взаємодія з питань митної статистики з територіальними органами ЦОВВ та за дорученнями ДФС з ЦОВВ;
- ★ участь, за дорученнями ДФС, у взаємодії з офіційними міжнародними організаціями з питань надання даних митної статистики в зоні діяльності митниці;
- ★ участь у проведенні науково-дослідницьких робіт та консультацій у сфері митної статистики, міжнародних зустрічей, «круглих столів» з питань ведення митної статистики;

- ★ організація збирання, опрацювання, аналізу даних митної статистики зовнішньої торгівлі в зоні діяльності митниці;
- ★ обробка митної інформації для підготовки статистичних звітів та інформаційних матеріалів з питань митної статистики зовнішньої торгівлі у зоні діяльності митниці;
- ★ впровадження та застосування програмних засобів обробки митної інформації для підготовки статистичних звітів та довідок;
- ★ надання пропозицій до структурного підрозділу ДФС, який забезпечує ведення митної статистики, щодо методологічних засад ведення митної статистики зовнішньої торгівлі України;
- ★ розробка алгоритмів формування звітів з питань митної статистики зовнішньої торгівлі в зоні діяльності митниці відповідно до методологічних засад ведення митної статистики зовнішньої торгівлі України;
- ★ розроблення, впровадження, удосконалення форм звітності з питань митної статистики зовнішньої торгівлі у зоні діяльності митниці;

- ★ надання пропозицій до структурного підрозділу ДФС, який забезпечує ведення митної статистики, щодо розроблення, впровадження, удосконалення форм звітності з питань митної статистики зовнішньої торгівлі України;
- ★ надання пропозицій до структурного підрозділу ДФС, який забезпечує ведення митної статистики, щодо удосконалення порядку заповнення граф митної декларації з метою підвищення достовірності даних митної статистики зовнішньої торгівлі України;
- ★ аналіз даних митної статистики зовнішньої торгівлі у зоні діяльності митниці з метою виявлення недостовірності статистичних показників та даних електронних копій митних декларацій;
- ★ організація та контроль виправлення структурними підрозділами митниці виявлених недостовірних даних у електронних копіях митних декларацій;
- ★ надання пропозицій до структурного підрозділу ДФС, який забезпечує ведення митної статистики, щодо удосконалення форматнологічного контролю за правильністю заповнення електронних копій митних декларацій щодо підвищення достовірності даних митної статистики зовнішньої торгівлі України;
- ★ проведення аналізу повноти передачі електронних копій митних декларацій, оформлених митницею, до центральної бази даних електронних копій митних декларацій та актуалізації їх даних тощо

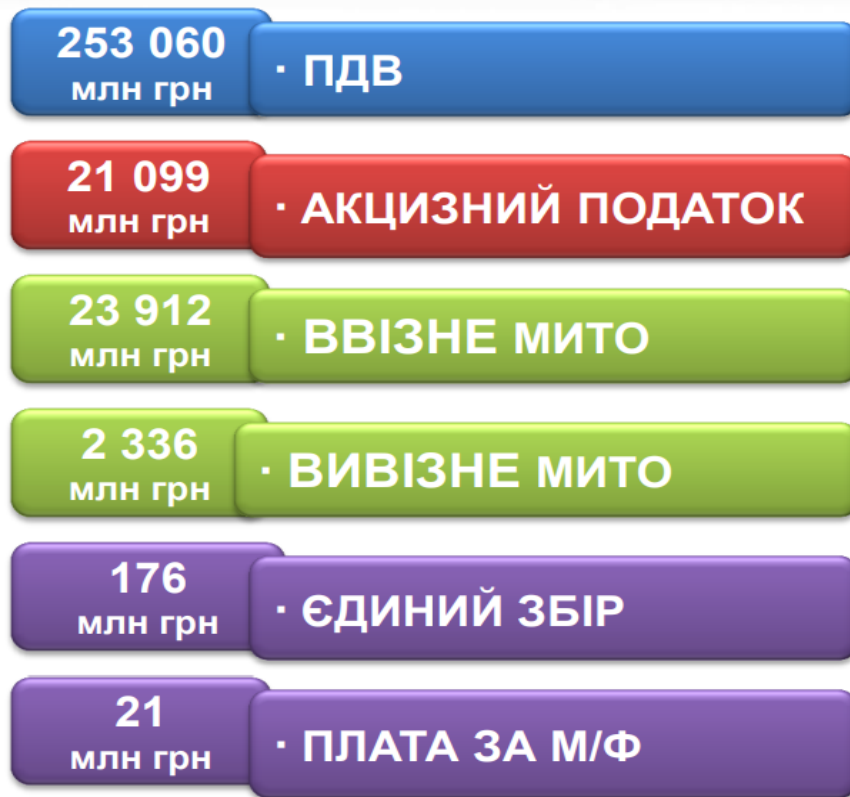
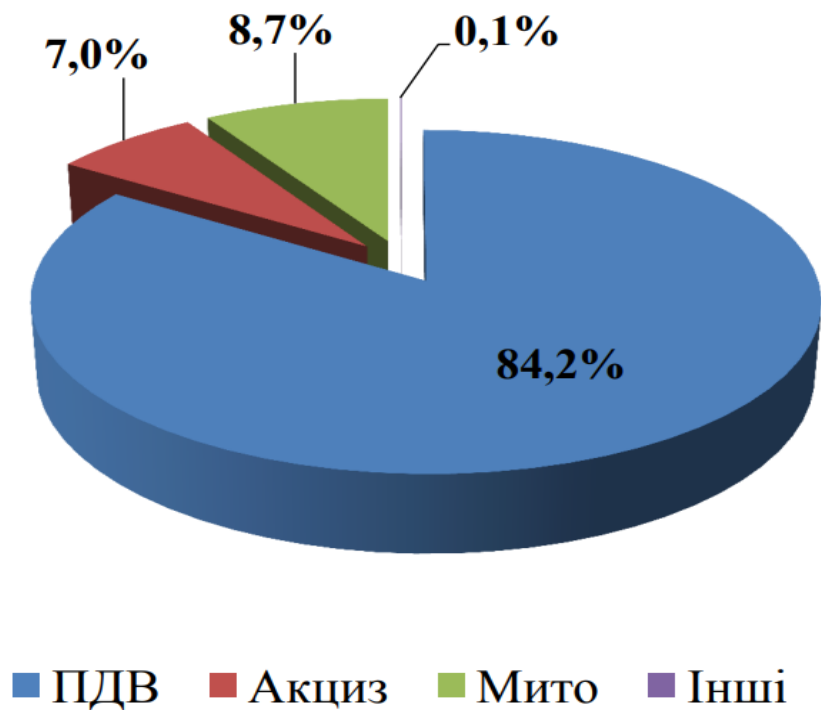
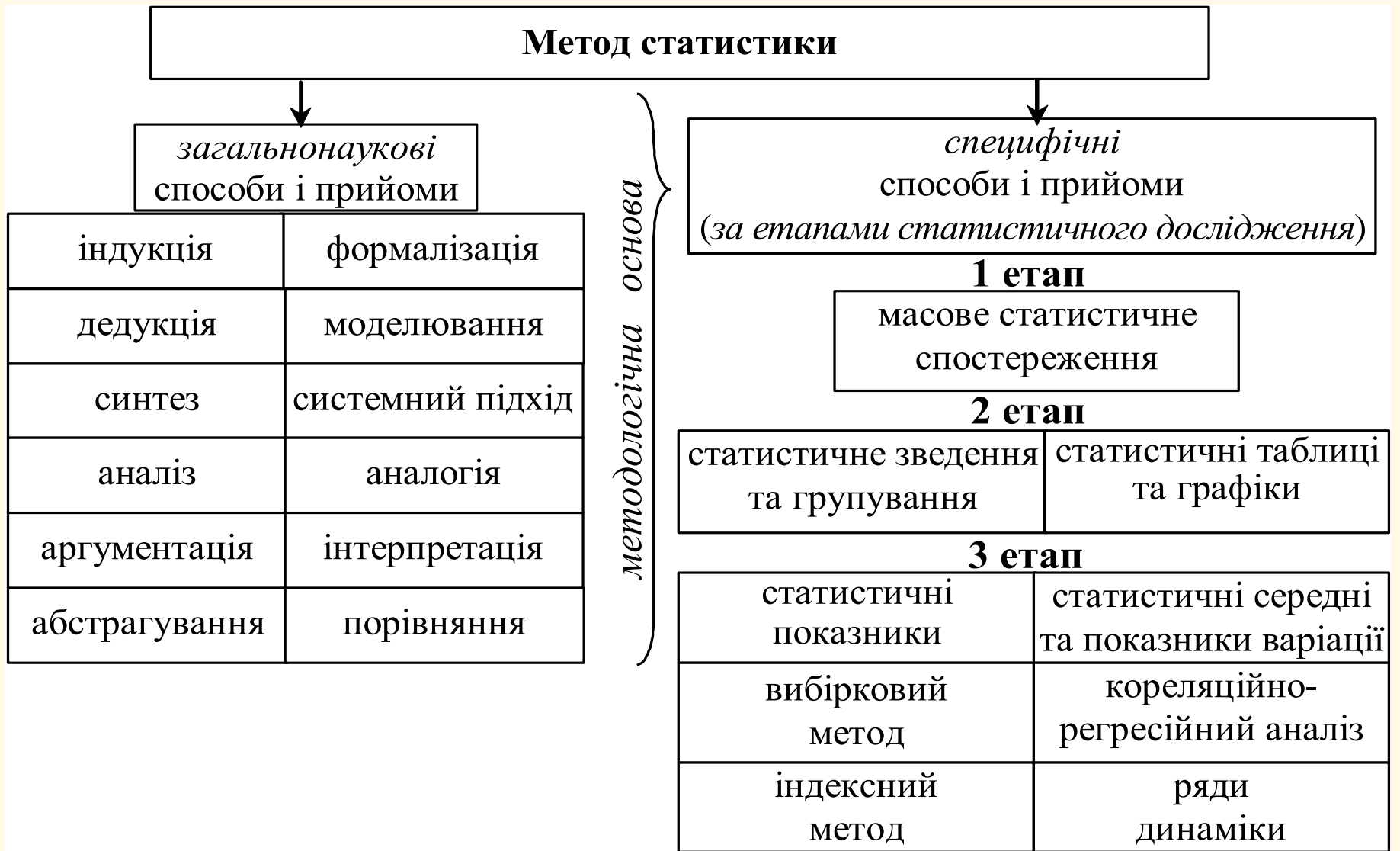


Рис. 3. Структура митних платежів за даними Звіту про результати роботи Державної митної служби України за 2022 рік



***Рис. 4. Характеристика методу  
митної статистики***



**Будь-яке статистичне дослідження складається з трьох послідовних етапів:**

**1) статистичного спостереження;**

**2) зведення і групування матеріалів, отриманих в результаті спостереження;**

**3) обчислення узагальнюючих показників, які всебічно характеризують досліджуване явище, та їх аналіз**

**Першим етапом статистичного дослідження** є статистичне спостереження, і від того, наскільки повними і якісними виявляться зібрані дані, залежатимуть результати всього дослідження, зокрема рівень статистичної інформації та висновки, які в подальшому будуть зроблені дослідником.

На **другому етапі статистичного дослідження** у результаті проведеного спостереження одержують велику кількість матеріалу, що потребує знеособлення, узагальнення та систематизації. Статистичне зведення і групування передбачає впорядкування та обробку звітної інформації, отриманої від суб'єктів господарювання, а також даних, отриманих в результаті спеціально організованих спостережень та зі статистичних реєстрів, з подальшим узагальненням отриманих результатів у формі статистичних таблиць і графіків з метою виявлення типових ознак та закономірностей досліджуваних явищ та процесів.

На **третьому етапі статистичного дослідження**, використовуючи методи статистики (узагальнюючі абсолютні, відносні і середні показники, показники варіації, вибірковий метод, кореляційно-регресійний аналіз, ряди динаміки, індексний метод тощо), здійснюється наукова обробка попередньо зведених даних з метою отримання статистичної інформації.

## **Основні принципи обліку товарів і послуг у митній статистиці**

Зовнішньоекономічна діяльність – це економічні відносини, які виникають у сфері міжнародного обігу: експорту та імпорту товарів, послуг, прав інтелектуальної власності, спільної підприємницької чи іншої господарської діяльності за участі іноземних юридичних осіб (нерезидентів) на економічній території даної країни і резидентів за кордоном.

**Успіх підприємництва на зовнішньому ринку значною мірою залежить від результативності його функціонування на внутрішньому ринку.**

Для виходу на зовнішній ринок менеджер підприємства повинен прийняти **три найважливіших рішення** з таких питань:

**1. Доцільність виходу на зовнішній ринок,** наприклад, за умови конкурентоспроможного товару або коли виробничі потужності значно перевищують потреби внутрішнього ринку.

**2. Попередня або наступна оплата за товар.** Операція визначається як економічний потік, що є результатом взаємодії інституційних одиниць і відбиває створення, перетворення, обмін, передачу або зникнення економічних цінностей.

**3. Вивчення середовища (економічного, політико-правового, культурного) на зовнішньому ринку.** Першочерговим є вивчення економічного середовища, яке визначає умови торгівлі і митну вартість. Державна митна служба України обліковує товари, які підлягають митному декларуванню, а Державна служба статистики України обліковує в основному товари, які не підлягають митному декларуванню. Товари, що проходять митне декларування і обліковуються Державною митною службою, підлягають оподаткуванню, а також контролюються санітарними службами.

## **1.3. Статистична звітність про облік зовнішньоекономічних операцій**

Згідно з Загальнодержавним табелем (переліком) форм державних статистичних спостережень для об'єднань, підприємств, організацій і установ України всіх форм власності, який розробляється Держкомстатом України щорічно, далі наведено перелік статистичних форм, які характеризують зовнішньоекономічну діяльність, включаючи облік операцій з руху товарів, що не підлягають митному декларуванню, операцій з надання послуг і руху капіталів

# На сайті Державної служби статистики України оприлюднюється зведена інформація про зовнішньоекономічну діяльність України: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

ukrstat.gov.ua

ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-САЙТ

Державна служба статистики України

На головну | Мапа сайту | Про Службу

Повідомити про корупцію | facebook | twitter | YouTube | LinkedIn | УКР | EN

| Діяльність                   | Статистична інформація                                                                                                                    | Експрес-випуски                 | Населення України                      | Кабінет респондента | Доступно про статистику |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------------------------------|---------------------|-------------------------|
| Для громадськості            | <a href="#">Публікації</a>                                                                                                                | <a href="#">Експрес-випуски</a> | <a href="#">Формат відкритих даних</a> |                     |                         |
| Для респондентів             | <b>Економічна статистика / Зовнішньоекономічна діяльність</b>                                                                             |                                 |                                        |                     |                         |
| Для ЗМІ                      | <b>Зовнішня торгівля товарами</b>                                                                                                         |                                 |                                        |                     |                         |
| ССПД МВФ                     | <a href="#">Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами</a>                                                                        |                                 |                                        |                     |                         |
| Документи                    | <a href="#">Товарна структура зовнішньої торгівлі України</a> <span>New</span> 21.08.2023                                                 |                                 |                                        |                     |                         |
| Методологія та класифікатори | <a href="#">Регіональні обсяги зовнішньої торгівлі товарами</a> <span>New</span> 21.08.2023                                               |                                 |                                        |                     |                         |
| Анкетні опитування           | <a href="#">Індекси фізичного обсягу, середніх цін та умов торгівлі у зовнішній торгівлі України товарами</a> <span>New</span> 21.08.2023 |                                 |                                        |                     |                         |
| Корисна інформація           | <a href="#">Щомісячні обсяги зовнішньої торгівлі товарами за країнами світу (за уточненими річними даними)</a>                            |                                 |                                        |                     |                         |
| Пошук                        | <a href="#">Щомісячні обсяги товарної структури зовнішньої торгівлі (за уточненими річними даними)</a>                                    |                                 |                                        |                     |                         |
| Контакти                     | <a href="#">Зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу</a>                                                               |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Експорт-імпорт регіонів України у торгівлі товарами з країнами СНД та ЄС</a>                                                  |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Країни за товарною структурою зовнішньої торгівлі</a>                                                                         |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Зовнішня торгівля товарами з країнами ЄС (за уточненими річними даними)</a>                                                   |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Експорт-імпорт товарів за країнами світу</a>                                                                                  |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | Динаміка географічної структури зовнішньої торгівлі товарами (1996-2021)                                                                  |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Зовнішня торгівля товарами за країнами-партнерами</a>                                                                         |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами з країнами ЄС</a>                                                          |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Товарна структура зовнішньої торгівлі з країнами ЄС</a>                                                                       |                                 |                                        |                     |                         |
|                              | <a href="#">Сезонно скориговані обсяги зовнішньої торгівлі товарами</a>                                                                   |                                 |                                        |                     |                         |

Президент України

Верховна Рада України

Офіційний Веб-сайт

Урядовий портал

УКС GOV.UA 1545 УРЯДОВА

# Загальний табель (перелік) форм державних статистичних спостережень на 2023 рік

← → ↻ [ukrstat.gov.ua/table/table\\_2023/2\\_05\\_zed\\_plbal.htm#Зовнішня\\_торгівля\\_товарами](https://ukrstat.gov.ua/table/table_2023/2_05_zed_plbal.htm#Зовнішня_торгівля_товарами)



## 2.05 Зовнішньоекономічна діяльність та статистика зовнішнього сектору

2.05.01 [Зовнішня торгівля товарами](#) | 2.05.02 [Зовнішня торгівля послугами](#) | 2.05.03 [Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності](#)

| 2.05.01 Зовнішня торгівля товарами                 |                                                                                                                                                                                                                                                  |             |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                               |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 1.                                                 | Звіт про придбання (продаж) товарів для забезпечення життєдіяльності транспортних засобів, потреб пасажирів та членів екіпажу ( <a href="#">12.05.2022 № 84</a> (зі змінами, внесеними наказом Держстату від <a href="#">10.11.2022 № 279</a> )) | 14-ЗЕЗ      | квартальна | юридичні особи, які здійснювали експортно-імпорتنі операції з товарами                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | не пізніше 15-го числа місяця, наступного за звітним періодом |
| 2.05.02 Зовнішня торгівля послугами                |                                                                                                                                                                                                                                                  |             |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                               |
| 2.                                                 | Звіт про експорт-імпорт послуг ( <a href="#">25.05.2022 № 106</a> (зі змінами, внесеними наказом Держстату від <a href="#">10.11.2022 № 279</a> ))                                                                                               | 9-ЗЕЗ       | квартальна | юридичні особи, представництва іноземної юридичної особи в Україні, які здійснювали експортно-імпорتنі операції з послугами, уключаючи послуги військового призначення та подвійного використання, відомості щодо яких не мають обмеженого режиму доступу<br>юридичні особи, представництва іноземної юридичної особи в Україні, які здійснювали експортно-імпорتنі операції з послугами військового призначення та подвійного використання, відомості щодо яких мають обмежений режим доступу | не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним періодом    |
| 3.                                                 | Розширений звіт про експорт-імпорт послуг з будівництва ( <a href="#">25.05.2022 № 104</a> (зі змінами, внесеними наказом Держстату від <a href="#">10.11.2022 № 279</a> ))                                                                      | 1-ЗЕЗ (буд) | річна      | юридичні особи, представництва іноземної юридичної особи в Україні, які протягом звітного року здійснювали експортно-імпорتنі операції з послугами з будівництва                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | не пізніше 28 лютого                                          |
| 2.05.03 Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності |                                                                                                                                                                                                                                                  |             |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                               |
| 4.                                                 | Звіт підприємства з іноземними інвестиціями ( <a href="#">26.05.2022 № 108</a> (зі змінами, внесеними наказом Держстату від <a href="#">10.11.2022 № 279</a> ))                                                                                  | 10-зез      | квартальна | юридичні особи, філії та постійні представництва іноземних юридичних осіб в Україні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним періодом    |
| 5.                                                 | Звіт підприємства про інвестиції за кордон ( <a href="#">26.05.2022 № 108</a> (зі змінами, внесеними наказом Держстату від <a href="#">10.11.2022 № 279</a> ))                                                                                   | 13-зез      | квартальна | юридичні особи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним періодом    |



Для багатьох країн експорт зосереджується в кількох категоріях класифікації, тоді як імпорт поширюється практично на всю номенклатуру товарів. Здатність експортувати товар потребує набагато більшого ноу-хау, у результаті чого експорт зосереджується у значно меншій кількості підприємств-виробників. Аналіз даних про експорт товарів може свідчити про ділову активність вітчизняних виробників, конкурентоспроможність товару на світовому ринку. Аналіз даних про імпорт товарів дає змогу визначати потребу економіки в необхідних товарах, відкривати нові ніші ринку для вітчизняних виробників за наявності ресурсів або ж економити кошти внаслідок світового перерозподілу ресурсів.

## **1.4. Організація митної статистики в Україні**

Уся статистична інформація комплектується у зведені вихідні статистичні форми, що затверджені відповідними наказами ДФС України. Порядок ведення спеціальної митної статистики визначено постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 року.

Алгоритм формування даних митної статистики зовнішньої торгівлі України (далі – Алгоритм) розроблений відповідно до положень офіційного видання статистичного відділу ООН «Статистика міжнародної торгівлі товарами: концепції та визначення, 2010 рік» (8Т/Е8А/8ТАТ/8ЕК.М/52/Key.3), Єдиної методології митної статистики зовнішньої торгівлі держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав, затвердженої Рішенням Ради голів урядів СНД від 20.10.2013, та офіційного видання статистичного офісу ЄС «Статистика торгівлі товарами – посібник користувача» (№ К8-ВМ-06-001-ЕЕ1-ІЧ, 2006 рік).

Згідно з частиною 4 статті 449 Митного кодексу України **ведення митної статистики здійснюється за методологією, яка забезпечує порівнянність даних митної статистики зовнішньої торгівлі України з даними інших держав торговельних партнерів України.**

Приклад 1. Проаналізувати обсяги товарообороту, експорту та імпорту регіональних митниць за 2017-2019 рр. за даними таблиці 3.

Таблиця 3

Показники товарообороту, експорту та імпорту в розрізі регіональних митниць за 2017 – 2019 рр.\*

| Показник       | Товарооборот, млрд грн |        |        | Експорт, млрд грн |        |        | Імпорт, млрд грн |        |        | Сальдо, млрд грн |         |         |
|----------------|------------------------|--------|--------|-------------------|--------|--------|------------------|--------|--------|------------------|---------|---------|
|                | 2017                   | 2018   | 2019   | 2017              | 2018   | 2019   | 2017             | 2018   | 2019   | 2017             | 2018    | 2019    |
| <i>Митниця</i> |                        |        |        |                   |        |        |                  |        |        |                  |         |         |
| Азовська       | 123,30                 | 135,92 | 117,26 | 92,40             | 102,79 | 88,48  | 30,91            | 33,14  | 28,78  | 61,49            | 69,65   | 59,69   |
| Буковинська    | 22,35                  | 26,99  | 29,95  | 8,18              | 10,41  | 10,26  | 14,17            | 16,57  | 19,69  | -5,99            | -6,16   | -9,43   |
| Волинська      | 57,04                  | 66,54  | 66,88  | 19,43             | 21,77  | 21,88  | 37,61            | 44,77  | 48,13  | -18,19           | -23,00  | -29,38  |
| Галицька       | 159,50                 | 192,74 | 191,48 | 61,16             | 75,72  | 67,00  | 98,33            | 117,02 | 124,48 | -37,17           | -41,29  | 0,00    |
| Дніпровська    | 344,49                 | 388,43 | 371,98 | 195,35            | 212,82 | 211,39 | 149,15           | 175,61 | 160,59 | 46,20            | 37,21   | 50,81   |
| Енергетична    | 231,26                 | 283,05 | 247,02 | 13,37             | 16,75  | 24,57  | 217,89           | 266,29 | 222,46 | -204,52          | -249,54 | -197,89 |
| Закарпатська   | 82,95                  | 98,71  | 92,52  | 38,80             | 45,08  | 38,57  | 44,15            | 53,63  | 53,95  | -5,35            | -8,54   | -15,38  |
| Київська       | 541,94                 | 626,37 | 638,12 | 93,81             | 106,95 | 108,87 | 448,13           | 519,42 | 529,26 | -354,32          | -412,47 | -420,39 |
| Одеська        | 433,57                 | 501,47 | 564,77 | 338,21            | 363,68 | 382,31 | 95,36            | 137,79 | 182,46 | 242,84           | 225,89  | 199,84  |
| Північна       | 53,25                  | 45,88  | 41,39  | 13,25             | 12,73  | 12,97  | 40,00            | 33,15  | 28,41  | -26,75           | -20,42  | -15,44  |
| Подільська     | 44,96                  | 53,22  | 56,89  | 23,55             | 28,34  | 26,91  | 21,40            | 24,88  | 29,97  | 2,15             | 3,47    | -3,06   |
| Поліська       | 36,15                  | 38,02  | 37,93  | 11,57             | 13,78  | 14,09  | 24,57            | 24,24  | 23,84  | -13,00           | -10,47  | -9,76   |
| Слобожанська   | 103,49                 | 113,21 | 106,21 | 40,96             | 45,14  | 42,35  | 62,53            | 68,07  | 63,87  | -21,58           | -22,93  | -21,52  |
| Східна         | 7,52                   | 9,82   | 6,95   | 4,04              | 4,79   | 3,36   | 3,48             | 5,03   | 3,59   | 0,56             | -0,24   | -0,22   |
| Чорноморська   | 224,21                 | 259,04 | 279,83 | 196,89            | 229,48 | 245,60 | 27,32            | 29,57  | 34,23  | 169,57           | 199,91  | 211,36  |

Дякую за  
увагу!  
Гарного  
дня!